

Grote Kerk Gemeente

Dordrecht

zondag 11 april 2021 - 10.30 uur

2^e zondag van Pasen – Quasi modo geniti

voorganger: ds. P. L. Wansink
organist: Cor Ardesch
cantrix: Catrien Posthumus Meyjes
m.m.v. leden van de cantorij 'Sura Cantat'

de kleur van deze zondag is wit

Voorlopig mogen er 30 gemeenteleden de diensten bezoeken. De gemeentezang wordt verzorgd door een vertegenwoordiging van de cantorij. De dienst is via YouTube te volgen.

- klokgelui vooraf: de Dordtse Dom klokken **2, 4, 5** Grote drieklank
- orgelspel: Praeludium, Fuga en Ciacona C BuxWV 137 – D. Buxtehude
- welkom en korte afkondiging door de ouderling van dienst; stil gebed

VOORBEREIDING

gemeente gaat staan

- bemoediging v Onze hulp in de Naam van de Heer,
g **Die hemel en aarde gemaakt heeft.**

- drempelgebed v Barmhartige God, - - -
- - - door Jezus Christus, onze Heer.
g **Amen.**

- antifoon 640a Halleluja!
Verlang als pasgeboren kinderen
naar de zuivere moedermelk.
Halleluja!

- zondagspsalm **psalm 81: 1, 2, 3, 4**

1 Jubel God ter eer,
Hij is onze sterkte!
Juicht voor Israëls Heer,
stem en tegenstem
springen op voor Hem
die ons heil bewerkte.

3 Dit is ingezet
als een eeuwig teken
Jozef tot een wet,
toen des Heren hand
aan Egypteland
machtig is gebleken.

2 Laat de harpen slaan,
klinken de trompetten.
Viert bij volle maan
met muziek en mond
een hernieuwd verbond
volgens oude wetten.

4 God heeft ons gezegd
nooit gehoorde dingen.
Heilig is 't en recht
nu en te allen tijd
Hem die ons bevrijdt
vrolijk toe te zingen.

gemeente gaat zitten

- smeekebed vanuit de nood van de wereld,
besloten met kyrië en gloria (**gezang 299e**)

Heer ontferm u,
Christus, ontferm u
Heer, ontferm u over ons.

Glorie, glorie aan God hoog in de hemel
en op aarde vrede in mensen van zijn behagen.
Wij loven U, aanbidden U, vereren en zegenen U.
Wij danken U om uw glorie!
Hemelse koning, God over allen, Vader van mensen!
Jezus Messias, één met de Vader, Lam van God,
die wegdraagt de zonden van heel onze wereld: geef uw ontferming!

Heilig, heilig zijt Gij alleen Heer, Allerhoogste,
Jezus Messias, heilige Geest, glorie van God!
U alle eer, nu en altijd.
Amen.

DIENST VAN HET WOORD

- groet v De Heer zal bij u zijn!
 g **De Heer zal u bewaren!**
- gebed bij de opening van het Woord
- lezing O.T.: Exodus 20: 18-21 (Naardense Bijbel)
 - 18 Heel de gemeente, als ze zien
 de donderstemmen, de bliksemschichten,
 de stem van de ramshoorn
 en de rokende berg;
 als de gemeente dat ziet, wankelen ze
 en gaan ver weg staan.
 - 19 Ze zeggen tot Mozes:
 spreek jij met ons en we zullen horen;
 laat niet God met ons spreken,
 anders zullen we sterven!
 - 20 Mozes zegt tot de gemeente:
 vreest niet,
 want
 met het doel u te beproeven
 is God gekomen;
 en met het doel
 dat er vreze voor hem zal wezen
 op uw aanschijn,
 zodat ge niet zondigt!
 - 21 De gemeente blijft van verre staan;
 Mozes is de mistdonkerte in getreden
 waarin God is.

- lied

gezing 633: 1, 4, 5

- 1 De lichtvorst, de ontluisterde,
verheft zijn aangezicht,
de zon die wij verduisterden,
breekt uit in stralend licht.
- 4 O teken dat zijn handpalm siert,
zijn hartstreek en zijn voet,
zijn onmacht heeft gezegevierd,
de onschuld van zijn bloed.
- 5 De liefde toont zijn aangezicht,
een zonneliied breekt aan
vandaag zien wij het levenslicht,
de Heer is opgestaan.

gemeente gaat staan

- lezing N.T.: Johannes 20: 24-29 (NBV)

- 24 Een van de twaalf, Tomas (dat betekent 'tweeling'), was er niet bij toen Jezus kwam.
- 25 Toen de andere leerlingen hem vertelden: 'Wij hebben de Heer gezien!' zei hij: 'Alleen als ik de wonden van de spijkers in zijn handen zie en met mijn vingers kan voelen, en als ik mijn hand in zijn zij kan leggen, zal ik het geloven.'
- 26 Een week later waren de leerlingen weer bij elkaar en Tomas was er nu ook bij. Terwijl de deuren gesloten waren, kwam Jezus in hun midden staan. 'Ik wens jullie vrede!' zei hij,
- 27 en daarna richtte hij zich tot Tomas: 'Leg je vingers hier en kijk naar mijn handen, en leg je hand in mijn zij. Wees niet langer ongelovig, maar geloof.'
- 28 Tomas antwoordde: 'Mijn Heer, mijn God!'
- 29 Jezus zei tegen hem: 'Omdat je me gezien hebt, geloof je. Gelukkig zijn zij die niet zien en toch geloven.'
- 30

- lofprijzing

v Lof zij U, Christus
g **in eeuwigheid, amen.**

gemeente gaat zitten

- uitleg en verkondiging

Johannes 20,24-29 Exodus 20, 18-21 quasimodo geniti

Tot vijfmaal toe valt het woord geloven, gelovig, ongelovig in het gedeelte over Thomas die de opgestane Jezus ontmoet. In onze cultuur kennen we de uitdrukking ongelovige Thomas. Overigens ten onrechte zoals hopelijk dadelijk zal blijken. Maar wat klopt: dit gedeelte van het Johannesevangelie stelt het begrip geloven centraal. Sowieso is 'geloven' in het vierde evangelie een belangrijk woord. Dan gaat het bijna altijd om geloof in Jezus. En wie gelooft in Jezus krijgt deel aan het leven. Geloven betekent in zekere zin 'leven'. Maar dan leven dat veel meer is dan bestaan, leven als de bedoeling, de bestemming, van ons mens-zijn, opademen, liefhebben. Wie gelooft in Jezus deelt op een bijzondere wijze in het leven van God gegeven.

En met Pasen deelt Jezus dat leven met ons. Hij komt naar zijn leerlingen toe, uiteindelijk toch ook naar ons, Hij is immers de levende Heer. Maar Thomas deelt daar niet in. Hij was er niet bij. Waarom staat er niet. Dat leidt tot de vraag, waarom je als mens er soms niet bij bent. Buitengesloten? Of zelf moe, heel dat leven even op een afstand. Laat het maar aan mij voorbijgaan. Heeft het wel zin allemaal? Hij was er niet bij. Zijn vrienden proberen hem vol enthousiasme te overtuigen. We hebben hem gezien, de Heer. Hij leeft. Het heeft ons in vuur en vlam gezet, we zijn herboren mensen. Geloven geeft mensen een prachtig perspectief, een nieuw leven.

Maar Thomas twijfelt. Hij wil tastbare bewijzen. Aanraken, zien, voelen. En die twijfel is prachtig. Oordeel daar niet te negatief over. In de eerste plaats: door te twijfelen ga je dieper nadenken over je eigen overtuigingen. Weet je het wel zeker? De grote omwenteling in ons moderne denken is mede te danken aan de filosoof Descartes. Velen van u zullen op school geleerd hebben:

Cogito, ergo sum. Ik denk dus ik besta. Maar Descartes zegt iets meer, hij zegt *Dubito, cogito ergo sum.* Ik twijfel, ik denk dus ik besta. Het begint bij twijfel. Wij zouden er goed aan doen af en toe wat meer te twijfelen aan onze zogenaamde zekerheden. Wat weet ik echt zeker...

In een heel andere context horen we hoe het volk Israël de levende God ontmoet bij de berg Sinaï. Zij zien en horen van alles: donderstemmen, bliksemschichten een rokende berg. En ze deinzen achteruit. De werkelijkheid Gods is overdonderend. Liever dat Mozes met de Eeuwige praat. En Mozes is de mistdonkerte ingetreden waarin God is. Maar spreekt Hij daar werkelijk? Notabene hetzelfde woord dat Oussoren met mistdonkerte vertaalt komt voor in Job een daar horen we de kritische vraag van Elifaz aan Job: Maar jij zegt: Wat weet God? Kan hij oordelen door het mistdonker heen? Hij wordt omhult door wolken en ziet niets (Job 22, 13). Je voelt de spanning: Is er wel een God die zich met ons bemoeit? Blijft Hij niet ver weg en op afstand? Zo knaagt twijfel.

De neiging om die twijfel te veroordelen zit diep in onze 'geloofscultuur'.

Twijfel zou ons geloof ondermijnen. Je moet zeker zijn in je geloof. Maar hoe vaak mij als predikant in gesprekken niet is gevraagd: Dominee, twijfelt u nooit? En ik hoor daar altijd de hoop in: die dominee is toch ook een mens, zou hij nooit twijfelen? De vraag verraadt een goed gevoel voor de wanhoop en het verdriet van mensen. Oog in oog met het grote leed van deze wereld: een jong mens dat sterft, de waanzin van oorlog en dan toch geloven in een barmhartige God? Tja wie zou nooit twijfelen? Twijfel is dan een vorm van empathie. Beseffen hoe diep het leed mensen kan raken.

Het is misschien niet toevallig dat Thomas vraagt naar de wonden van Jezus. Hij wil zeker weten dat het de gekruisigde is, die leeft. Hij vertrouwt op de mens die geleden heeft: Jezus Christus. Het gaat hem niet zomaar om een mens die herleeft, nee deze ene die geleden heeft. Dat Hij het is die God tot leven heeft gewekt. Gods trouw aan deze mens. Dat ter bemoediging aan al diegene onder ons die lijden, die ten onder dreigen te gaan, hij is één van ons. Zo brengt de twijfel van Thomas ons bij Christus zelf. En Die geeft nooit op. Als onze twijfel voortkomt uit empathie met deze wereld, met onze medemens. Gezegend hij die twijfelt. En dus komt Jezus door gesloten deuren – wij zouden zeggen door muren heen, Hij geeft niet op – naar Thomas toe. En dan gebeurt er iets wonderlijks. Als Jezus het woord neemt en Thomas vraagt zijn wonden te betasten is dat opeens niet meer nodig. Tenminste het wordt niet beschreven en dat zal geen toeval zijn. In de ontmoeting met de levende Heer valt de twijfel weg. Let wel het is dus niet het doorslaggevende bewijs dat het belangrijkste is. Nee waar we Hem ontmoeten, inderdaad zien, daar gebeurt het. Maar we hoorden vorige week al met Pasen dat de geliefde leerling al zag terwijl het graf nog leeg was.

Als het dan vanmorgen over geloof gaat: Ik geloof dat waar Jezus Christus als de levende Heer verschijnt wij gaan zien, gaan leven zoals God ons bedoeld heeft. Dan valt de twijfel uiteindelijk weg; Let op de prachtige belijdenis. Thomas antwoordde en zei tot hem: mijn Heer en mijn God. Het is de grootste belijdenis uit het Nieuwe Testament. Niks ongelovig. Thomas weet het: deze gekruisigde mens, die God tot leven heeft gewekt is zijn Heer en zijn God. Niet meer ver weg, niet meer op afstand. Nee mijn Heer, mijn God.

Daar ervaren we wat geloven is. Dat gaat door de twijfel heen. Twijfel geboren uit mededogen met mensen in nood. Niet de cynische twijfel van de vriend van Job, of God wel betrokken is op deze wereld, zelfs niet de gelovige angst van het volk, nee het mededogen dat vraagt naar het lijden van deze Christus, zou hij het zijn? Zou Hij de redding zijn van onze wereld? Deze Jezus van Nazareth, beschimpt, bespot maar vol van Gods liefde. Gelukkig zijn wij als we dat dat nog durven te geloven tegen alle ongelooft in. Dat we belijden: mijn Heer en mijn God.

Eer aan de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, tot in de eeuwen der eeuwen, Amen.

- gezongen credo (C. Ardesch)

- lied **gezing 354: 1, 3, 5**

- 1 Jouw leven staat aan het begin,
het heeft nog geen herinnering,
het is zo weerloos en zo klein,
je weet nog niet hoe het zal zijn.
O Heer, bevestig ons bestaan,
noem ons bij onze naam.
- 3 Je huilt nog van verwondering,
maar jij hoort hier, in onze kring.
Het water wacht, die diepe zee
geeft jou een taal, een teken mee.
O Heer, bevestig ons bestaan,
noem ons bij onze naam.
- 5 Zo komt jouw leven aan het licht,
zo krijgt het zin, zo krijgt het zicht.
Gods adem heeft je aangeraakt
en jou tot bondgenoot gemaakt.
O Heer, bevestig ons bestaan,
noem ons bij onze naam.

- lied **gezing 351**

- 1 In U zijn wij begrepen,
in U zijn wij gedoopt.
Uw dood werd ons ten teken,
uw leven onze hoop.
Nu weten wij voorgoed:
Gij zult ons nooit begeven,
uw lichaam is ons leven,
uw offer is ons bloed.
- 2 Wij zijn in U begraven,
wij staan met U rechtop.
Wij zijn niet langer slaven,
maar kinderen van God.
Een wereld zijn wij oud,
maar nieuw als deze morgen,
geboren ongeborgten,
verloren tot behoud.
- 3 Die dood van één voor allen
werd vruchtbaar in de tijd,
het zaaizaad is gevallen,
het loopt op oogsten uit.
De zondvloed is voorbij,
ziedaar de nieuwe oever,
een duif koert in het lover,
dit is de overzij.

DIENT VAN DE GEBEDEN

- dankgebed en voorbeden, steeds onderbroken door **gezang 368f**

v zo bidden wij U allen tezamen
cantorij God van leven en licht, maak alles nieuw.
 Halleluja.

moment van persoonlijk gebed in stilte
gezamenlijk Onze Vader

gemeente gaat staan

- slotlied **gezang 650: 1, 2, 7**

- 1 De aarde is vervuld
 van goedertierenheid,
 van goddelijk geduld
 en goddelijk beleid.
- 2 Gods goedheid is te groot
 voor het geluk alleen,
 zij gaat in alle nood
 door heel het leven heen.
- 7 Al gij die God bemint
 en op zijn goedheid wacht,
 de oogst ruist in de wind
 als psalmen in de nacht.

- uitzending en zegen
 allen zeggen: **Amen.**

gemeente gaat zitten

- orgelspel: Praeludium en Fuga F BuxWV 153 – D. Buxtehude

We verlaten de kerk op aanwijzingen van de kerkenraadsleden na het laatste orgelstuk

collecten

In deze dienst zijn de collecten bestemd voor de volgende doelen:

kerk: Onderhoud orgels Grote Kerk
diaconie: Diaconie algemene/wijk doeleinden

Uw gaven voor kerk en diaconie kunt u overmaken op rekeningnummer NL37 INGB 00006573 05 t.n.v. Wijkraad 1 der Hervormde Gemeente onder vermelding van **kerkdienst 11 april 2021**. De penningmeester zorgt voor de verdeling. De komende tijd wordt er nog niet in de diensten gecollecteerd.

agenda

maandag-vrijdag: aanmelden kerkdienst 18 april A t/m K
dagelijks 10.00-14.00 uur: stilteruimte Trinitatiskapel, zondag vanaf
12.00 uur, Vriesestraat 22

komende zondag 18 april

voorganger: Ds. G.M. Landman, De Bilt
organist: Cor Ardesch
cantrix: Catrien Posthumus Meyjes
m.m.v. leden van de cantorij 'Sura Cantat'

bezoeken diensten

Voor de komende diensten kunt u zich aanmelden via de website (of sectie-ouderling). Er is een indeling gemaakt op alfabetische volgorde. Het is aan te raden steeds de actuele informatie op de website te raadplegen.

gastlidmaatschap

U voelt zich betrokken bij de Grote Kerk Gemeente en weet zich met ons verbonden? Dan is het mogelijk om gastlid te worden. Voor meer informatie verwijzen we u naar: www.grotekerk-dordrecht.nl.